

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा – जुलाई - २०२१

कक्षा – आचार्य – १	प्रश्नपत्रम् – ३	गुणाः – ५०
विषयः – वेदः	सत्रम् – २	समयः – २ तः ४
दिनाङ्कः – १५/०७/२०२१	सन्दर्भग्रन्थः – निरुक्तम्	

सूचना - निम्नलिखितेषु एकादशप्रश्नेषु केचन पञ्चप्रश्नाः विधेयाः।

प्रत्येकं प्रश्नस्य समानगुणाः। (१०)

प्रश्नः १ अधोलिखितेषु द्वयोः सूत्रयोः व्याख्या कार्या ।

- १ द्रविणोदाः ।
- २ आप्रियः कस्मात् ।
- ३ ईदृः स्तुतिकर्मणः ।
- ४ त्वष्टा तूर्णमश्रुत इति नैरुक्ताः ।

प्रश्नः २ निरुक्तस्याष्टमाध्यायस्य प्रथमपादस्य विषयान् उपस्थापयत ।

प्रश्नः ३ वनस्पतिविषये एकं निबन्धं लिखत ।

प्रश्नः ४ त्रयोदशाध्यायस्य आदित्य-यज्ञ-वरुणादीनां कृते प्रयुक्तमन्त्राणां व्याख्या विधेया ।

प्रश्नः ५ निरुक्तस्य चतुर्दशाध्याये स्थितं दार्शनिकचिन्तनविषये लिखत ।

प्रश्नः ६ अधोलिखितेषु द्वयोः व्याख्या कार्या ।

- १ शतं जीव शरदो वर्द्धमानः शतं हेमन्ताञ्छतमु वसन्ताम् ।
शतमिन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिः शतायुषा हविषेयं पुनर्दुः ॥
- २ सोमं गावोधेनवो वावशानाः सोमं विप्राः मतिभिः पृच्छमानाः ।
सोमः सुतः पूयते अज्यमानः सोमे अर्कास्त्रिष्टुभः सन्नवन्ते ॥
- ३ अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुर्मृतं म आसन् ।
अर्कस्त्रिधातू रजसो विमानोऽजस्रो घर्मो हविरस्मि नाम ॥
- ४ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥

प्रश्न: ७ निरुक्तानुसारम् अक्षरस्य वर्णनं कुरुत ।

प्रश्न: ८ द्वादशाग्निदेवेषु 'द्वारः' इत्यस्य विषये निरुक्तानुसारं लिखत ।

प्रश्न: ९ यथाशास्त्रं प्रयाजानुयाजविषये लिखत ।

प्रश्न: १० 'अपश्यं पोगामनिपद्यमान' इत्यस्य आध्यात्मिकव्याख्यां कुरुत ।

प्रश्न: ११ अधोलिखितेषु केचन दश शब्दाः निरुक्तप्रक्रियानुसारं विश्लेषणीयाः ।

- १ बर्हिः ।
- २ द्रविणम् ।
- ३ इध्मः ।
- ४ नराशंसा ।
- ५ उषासानक्ता ।
- ६ दैव्याहोतारा ।
- ७ अग्निः ।
- ८ त्वष्टा ।
- ९ स्वाहाकृतयः ।
- १० सृण्येव ।
- ११ रोरवीति ।
- १२ तुरीयं कस्मात् ?
- १३ अक्षरः कस्मात् ?
- १४ जर्भरी ।
- १५ प्रथमजाः ।
